

UCHWAŁA NR XXX/139 /2013
Rady Gminy Jastrzębia
z dnia 30 września 2013r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /j. t. Dz. U. z 2013r., poz. 594 / oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /j. t. Dz. U. z 2013r. poz.135 z późn. zm./ Rada Gminy w Jastrzębi uchwala, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 dla Gminy Jastrzębia stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2.

Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Jastrzębia.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

Zygmunt Kamiński

Załącznik do Uchwały
Nr XXX/139/2013
Rady Gminy Jastrzębia
z dnia 30 września 2013 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015

WSTĘP

Gminny program wspierania rodziny na lata 2013-2015, w Gminie Jastrzębia opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny program wspierania rodziny na lata 2013-2015 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina, jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Sprawowanie władzy rodzicielskiej polega głównie na opiece i wychowaniu dziecka oraz dbałości o jego prawidłowy rozwój, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijanie talentów. Powinna ona przede wszystkim chronić interes dziecka oraz realizować w praktyce zasadę ochrony jego dobra. Dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską do pełnoletniości tj. ukończenia 18 roku życia. Instytucja władzy rodzicielskiej ma służyć przede wszystkim ochronie dobra dziecka. W sytuacji, gdy przez dysfunkcje w środowisku rodzinnym, nieudolność wychowawczą rodziców bądź pozostawanie w sytuacji kryzysowej, dobro to jest zagrożone, dziecko powinno być chronione przez instytucje publiczne.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzin nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów

szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Celem polityki prorodzinnej państwa z punktu widzenia ochrony dobra dziecka jest wspieranie i pomoc ukierunkowana na przezwyciężenie trudności i usamodzielnienie poprzez wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej i odpowiednie wsparcie materialne.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy kierować się zasadą podstawowej roli rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w jej funkcji opiekuńczo- wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stąd założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

I PODSTAWĄ DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE SĄ AKTY PRAWNE.

- 1) ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. nr 149 poz. 887 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012r., poz. 124);
- 6) Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jastrzębia na lata 2010-2013

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Jastrzębia jest gminą wiejską znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Radomia, z którym graniczy od południowego wschodu. Powierzchnia gminy Jastrzębia wynosi ogółem 89, 51 km². Gminę tworzy 19 jednostek pomocniczych (sołectw). Jak wynika z danych Urzędu Gminy, wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku obszar Gminy zamieszkuje 6780 mieszkańców, wśród których: 3344 stanowią kobiety, natomiast 3436 mężczyźni. Jastrzębia jest lokalnym ośrodkiem handlowo-usługowym dla mieszkańców gminy. Ludność utrzymuje się z rolnictwa i hodowli oraz z handlu i usług. Część mieszkańców pracuje poza miejscem zamieszkania.

W 2012 roku z różnych form świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastrzębi skorzystało łącznie 213 środowisk, tj. 915 osób w rodzinach, co stanowi 13, 5% udziału osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy.

Powody przyznania pomocy

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin				Liczba osób w rodzinach			
	2010	2011	2012	I półr. 2013	2010	2011	2012	I półr. 2013
Ubóstwo	180	180	200	128	722	722	720	463
Sieroctwo	5	0	0	0	13	0	0	0
Bezdomność	2	1	0	0	2	1	0	0
Bezrobocie	75	95	90	68	383	383	324	243
Niepełnosprawność	22	31	30	25	92	62	75	69
Długotrwała lub ciężka choroba	20	20	25	18	64	74	73	71
Przemoc w rodzinie	5	6	10	1	23	28	22	3
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	40	55	50	29	184	253	215	167
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	30	35	25	31	185	185	115	139

Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	5	0	0	0	23	0	0
Alkoholizm	15	21	25	14	87	82	98	37
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	11	5	2	0	46	16	7	0

W Ośrodku zatrudniony jest asystent rodziny współpracujący z rodzinami, w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

III. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jak i również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

-Cel szczegółowy 1.

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

-Cel szczegółowy 2.

Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

IV. ADRESACI

Adresatami niniejszego programu są dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych

potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiecekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

V. REALIZACJA PROGRAMU

Cel szczegółowy 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.				
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	-liczba i formy udzielonej pomocy -liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne
2) objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci	-liczba dzieci korzystających z posiłków	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	-liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne
4) objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą	-liczba podejmowanych interwencji kryzysowej, -ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego,	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo -	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne

wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	dzieci w placówkach			
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.				
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
1) współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	-liczba podjętych interwencji, -liczba osób objętych wsparciem	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne
2) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	-liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe -liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne
3) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji i	-liczba i rodzaj działań -liczba rodzin objętych działaniami -rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne

poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej				
4) działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których opiekunowie pozostają bez pracy, w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.	-liczba osób i rodzin objętych projektem -liczba osób, które ukończyły kursy zawodowe -liczba osób, które podjęły zatrudnienie w trakcie udziału w projekcie - liczba osób i rodzin objętych działaniami środowiskowymi, z podziałem na rodzaj działań	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne
5) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.	-liczba rodzin objętych monitorowaniem	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne
6) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewygodnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy, uzależnień lub długotrwała choroba	-liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitoringiem i procedurami	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Środki własne Środki zewnętrzne
7) w zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy -liczba rodzin, którym przydzielono asystenta	2013r. – 2015r.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Jastrzębi	Środki własne Środki zewnętrzne

VI . EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- ✓ polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- ✓ wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- ✓ zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- ✓ poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- ✓ przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- ✓ zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych,
- ✓ poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- ✓ wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i
- ✓ poprawnych relacji rodzinnych,
- ✓ umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- ✓ rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VII. REALIZACJA PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi przy udziale:

- 1) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jastrzębi
- 2) Interdyscyplinarnego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- 3) Placówek oświatowych z terenu Gminy Jastrzębia
- 4) Placówek Ochrony Zdrowia
- 5) Organizacji pozarządowych i instytucji kościelnych
- 6) Posterunku Policji w Jastrzębi
- 7) Kuratorów Sądowych
- 8) Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Radomiu
- 9) Urzędu Gminy w Jastrzębi

VIII. FINANSOWANIE

Finansowanie 3 -letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Jastrzębia, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi. Program ma charakter otwarty, co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

PRZEWODNICZĄCY
RADY
Zygmunt Kamczński
Zygmunt Kamczński